

Transformation – förändring – kritisk restaurering

3 500 kyrkobyggnader

– problem eller möjlighet?

Mejan Arc, Restaureringskonst 2013/2014, kurs på avancerad nivå 60 hp

Dagens utmaningar i restaurering är snabba förändringar, ändrade användningssätt och en teknik i utveckling. Levande verksamhet är en förutsättning för att vi ska kunna uppleva arkitekturen i sitt kulturhistoriska djup. Omvandling, aktiva förändringsprocesser och kreativa insatser i samspel med respekt för byggnadsvärden ställer arkitekter, antikvarier och ingenjörer inför nya utmaningar. Svenska kyrkobyggnader genomgår just nu de största förändringarna under sin tusenåriga historia. I kursen söker vi kunskap från praktiken och ur forskningsfrontens källor, gör studieresor, fallstudier och seminarier. Vi prövar restaureringsmöjligheter och gränser som metod, förhållningssätt och process.

3 500 churches – problem or opportunity?
Architectural Conservation course 2013/2014
Current challenges in conservation work are rapid changes, new technology and new use. This demands active processes of change and creative initiatives with respect for building values in the work of architects, antiquarians and engineers. Swedish church buildings are currently undergoing the most comprehensive changes in their thousand-year old history. In this course we find knowledge in practical environments and sources at the forefront of research, and we conduct study trips, case studies and seminars. We examine the possibilities and limitations of restoration as a method, approach and process.

Kungl. Konsthögskolan | Royal Institute of Art

Kyrkoarkitektur i förändring

Restaureringskonst 2013/2014

Förändringar i samhällsutvecklingen utmanar restaureringskonsten och fordrar ny kompetens hos arkitekter, antikvarier och ingenjörer. Att utveckla arkitekturen som ett *levande kulturarv* i samspel med förändringens processer kräver insatser på olika nivåer. Restaureringskonst arbetar kreativt, prövande och okonventionellt för att med respekt för byggnadsvärdena skapa kvaliteter, logik och mening som kan föra arkitekturvetenskap vidare till kommande generationer.

Svenska kyrkor utsätts just nu för det största förändringstrycket under sin tusenåriga historia. Det är en av restaureringskonstens mäktigaste uppgifter – hur kan vi finna lösningar på den uppgift som många finner övermäktig? I fallstudier prövar vi restaureringens möjligheter och gränser i teknik och gestalt, förhållningssätt och process.

– *Kyrkan är för stor, för liten, ligger på fel plats, många begär utträde ur kyrkan.* Samtidigt kan ingen folkrörelse mäta sig med Svenska Kyrkan – en förening med 6,5 miljoner medlemmar. Riva, bevara, förändra, förnya, transformera, restaurera, flytta, sälja...? Svaret ger Restaureringskonst genom att utforska kyrkobyggnaderna, odla existerande kvaliteter och utveckla nya. Vad är kulturarvets värde? Hur kan vi vidmakthålla, förädla, förbättra? När är bevarandekravet absolut och när är förändring en nödvändighet?

De finns 3 500 kyrkor inom svenska kyrkan, en tredjedel medeltida och en tredjedel från 1950–60-talen. Sammantaget är det en komplex samling byggnader och den enskilt största restaureringsuppgiften i Sverige. Många av efterkrigstidens kyrkor står inför sin första restaurering. Det är skyddsvärda byggnader ritade av arkitekter som Peter

Celsing, Rolf Bergh, Carl Nyrén och Sigurd Lewerentz. Går det att vidga kyrkobyggnadernas användningsätt? Den moderna liturgin ställer nya krav på kyrkorummets. Hur kan flexibiliteten öka? Och hur kan vi skapa nya resurser; möbler, teknik, belysning, tillgänglighet, akustik m.m? Hundratal miljoner investeras i kyrkoantikvarisk ersättning. Görs restaureringarna med kvalitet? God design? God funktion?

Vad gör vi med övertaliga kyrkor? Kan kyrkobyggnaden återanvändas för nya funktioner? Den engelska organisationen *Redundant Churches* ger årligen ca 30 kyrkor ny användning och en framtid. Sverige är unikt; endast en kyrka har rivits under de senaste 100 åren. Ska vi riva fler för att kunna bevara fler – eller kommer förfallet av avlysta kyrkor att fortsätta?

Kursupplägg

Restaureringskonst vänder sig till arkitekter, landskapsarkitekter, inredningsarkitekter, fysiska planerare, ingenjörer, antikvarier, konservatorer med flera, med arkitektexamen eller motsvarande och med minst ett års relevant yrkesverksamhet. Kursen är multidisciplinär för att stimulera en aktiv diskussion mellan olika yrkeskategorier.

Vi arbetar i sju professionaliseringsblock med teori, föreläsningar, grupparbeten och workshops. Grupparbeten och våra studieobjekt i stad och landsbygd inom Stockholms stift löper som en röd tråd genom hela kursen med platsstudier, dokumentation, undersökning, 3D laserskanning, analys på olika skalnivåer och studier av utförda arbeten. Slutsatser och förslag till åtgärder/insatser/bevarande/utveckling och idéer för vård och förvaltning ingår. Genom restaureringshistoria och – teori samt internationella utblickar liksom samverkan med Stockholms stift, Statens

Fastighetsverk och Riksantikvarieämbetet för vi en bred dialog.

Kursstart 16 september 2013 – kursslut slutet av maj 2014. Kursperioder är HT vecka 38–39, 42–43, 47–49. VT vecka 5–6, 11–12, 15, 19–21. Visst helgarbete i kursperioderna och visst hemarbete mellan perioderna. Kursen gör en resa till England, och en resa i Skandinavien, vi tittar även på svenska studieobjekt. Studenter bidrar till kostnader för resa och logi, 6 500 kr/termin, sammanlagt 13 000 kr. De som inte har möjlighet att delta i resor ges ersättningsuppgift. Vissa utbildningsmoment är på engelska. Kursen ger 60 högskolepoäng (30 hp grupparbete/30 hp teori) som kan tillgodoräknas inom en forskarutbildning.

Kursen leds av professor i restaureringskonst, arkitekt Kerstin Barup och lektor/arkitekt Cecilia Sagrén. En rad internationella och svenska gästlärare medverkar.

Det finns ett stipendium som täcker hela utbildningskostnaden för en sökande från land utanför EU/EEA och Schweiz.

ANSÖKAN

Ansökan ska innehålla personbevis, passfoto, examensbevis, kortfattad CV, kortfattad motivering samt ett relevant arbetsprov, uppsats eller motsvarande. Ansökan digitalt på www.kkh.se/restaureringskonst.

Kontakt: lektor Cecilia Sagrén, cecilia@kkh.se, eller sekreterare Nina Lindgren, nina@kkh.se eller 08-614 40 00

Mer info:
www.kkh.se/mejanarc/restaureringskonst

Ansökan Kungl. Konsthögskolan tillhanda senast måndag 3 juni 2013.

Architectural Conservation 2013/2014

Heritage conservation is often defined as the management of change. However, specialists are increasingly challenged by the rapidity of current change. This change demands new, more innovative strategies for conservation and management of historic resources and requires new competencies among architects, engineers, antiquarians, and other professionals focused on heritage. Evolving architecture as living cultural heritage in interaction with the processes of change requires creative and often unconventional approaches while still respecting the values associated with the site. New solutions are needed for Swedish churches.

Swedish churches are currently undergoing some of the most comprehensive changes in their thousand-year old history. This is one of the most pressing issues facing heritage specialists in Sweden. There are some 3,500 structures under the auspices of the Church of Sweden employing a multitude of different materials and technologies and presenting a range of conservation issues. The buildings date from the medieval period to the postwar era. The 1950s and 1960s churches are worthy of preservation and many are in need of their first major conservation intervention. These buildings were designed by such well known architects as Peter Celsing, Rolf Bergh, Carl Nyrén and Sigurd Lewerentz.

In this course we will examine and explore the latest research and methods for managing the changes required to save Swedish churches. Course activities include field trips with professionals, exploration of case studies, and in-depth seminars. We will focus on the challenges and opportunities in conserving Swedish church architecture.

Issues addressed and explored include: Exploration and articulation of heritage

values associated with churches. Examination of new and changing role of church in Swedish communities and life. Support of modern liturgy through integration of new design. Enhancement of flexibility to allow variety of uses that can generate additional financial resources for church. Adaptation of churches to an entirely new use. Quality of restoration and physical interventions within historic churches. Application of new and emerging technologies such as 3D laser scanning for documenting and conserving churches.

Course structure

Architectural Conservation is aimed at architects, landscape architects, interior architects, urban planners, engineers, antiquarians, restorers, etc., with a degree in Architecture or equivalent and with at least one year's relevant professional experience. The course stimulates a multidisciplinary dialogue.

We work in seven professional blocks with theory, lectures, group exercises and workshops. The group exercises within the Dioceses of Stockholm serve as a common thread throughout the whole course, with on-site studies, documentation, investigation, 3D laser scanning, analysis at various levels of scale and studies of works carried out. Conclusions and suggested measures/initiatives/preservation/development and ideas for care and administration are included. We conduct a broad dialogue through the history and theory of restoration as well as international perspectives and collaboration with the Diocese of Stockholm, the Swedish National Property Board and the Swedish National Heritage Board.

The course starts on 16 September 2013 and finishes in the last week of May 2014. The course periods in calendar weeks are in

2013 38-39, 42-43, 47-49 and in 2014 weeks 5-6, 11-12, 15, 19-21. There is some weekend work during these course periods and some homework between these periods. The course includes a trip to the UK and a trip in Scandinavia; we also look at Swedish study objects. Students contribute to the costs of travel and accommodation: SEK 6,500/term, SEK 13,000 in total. Those unable to participate in trips are provided with a replacement assignment. Some parts of the course are in English. The course is worth 60 higher education credits (30 for group work, 30 for theory), which can be credited to a doctoral qualification.

The course is led by the architect Kerstin Barup, Professor in Architectural Restoration, and Senior Lecturer/architect Cecilia Sagrén. A number of international and Swedish guest teachers contribute.

There is a grant covering the full cost of tuition for one applicant from a country outside the EU/EEA and Switzerland.

APPLICATION

Applications must include a civic registration certificate, passport photo, degree certificate, summarized CV, brief letter of motivation and relevant sample of work, paper or equivalent. Applications can be made electronically at: www.kkh.se/restaureringskonst.

Contact: Senior Lecturer Cecilia Sagrén, cecilia@kkh.se, or Secretary Nina Lindgren, nina@kkh.se +46 (0)8-614 40 00

More info: www.kkh.se/mejanarc/restaureringskonst

Applications to be received by the Royal Institute of Art no later than Monday 3 June 2013 at 09.00.

Kungl. Konsthögskolan
Box 16315, 103 26 Stockholm
Besöksadress: Flaggmänsvägen 1, Skeppsholmen
www.kkh.se

MEJAN ARC är ett forum för arkitekturstudier, restaureringsstudier och urbana frågor på avancerad nivå. Det lyfter aktuella samhälliga problem där arkitektur, restaureringskonst och stadsbyggande står i fokus och ger möjlighet till engagerande och forskningsinriktade studier under ett års tid. Skolan erbjuder två heltidskurser i ämnena Arkitektur och Restaureringskonst och två halvtidskurser i ämnena Konst & Arkitektur och Arkitekturhistoria och –teori. Kurserna innehåller föreläsningsserier, studieresor och seminarier. De två heltidskurserna är organiserade kring projektarbeten. Eleverna har rätt att delta i samtliga föreläsningar som ges inom kurserna. Kurserna har gemensam utgångspunkt men med olika fokus – historia och identitet, restaurering, sociala urbana frågor och framtida urbana möjligheter.

MEJAN ARC is a forum for studies in architecture and architectural conservation at advanced level. It highlights current problems in society where architecture, conservation, art and urban development are in focus and provide opportunities for engaging and research oriented studies in a one-year course. Mejan Arc offers two full time courses; Architecture and Architectural Conservation and two half-time courses; Art & Architecture and History and Theory of Architecture. The courses include lectures and study tours and seminars. The two full-time courses are organized with workshops and projects. The students can attend all the lectures given in the courses. The courses have a common base but different focus – history and identity, conservation, urban/social issues and future urban possibilities.